

ΤΑ ΙΤΑΛΙΚΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΟΛΩΜΟΥ*

48

Στὸν λόρδον Γυνήφορο

Χαῖρε, ἀν μισεύης, καὶ ἐνῷ τῇ θάλασσα σχίζεις, σύ, ἀληθινὴ τοῦ λαιου μου ἑπτίδαι, συγνὺ στὸ στοχασμὸ σου θάκης τὰ μεγάλα καὶ βασιλικὰ σχέδια γιὰ μᾶς.

■■■

Θωρῶ μπροστὰ γὰ πετάγη μὲ ἀθάνατα φτεροῦ τὸ λαμπερὸ τῆς Ἑλλάδος Πνεῦμα καὶ τὸ πλοῖο σου νὰ ἀκολουθάῃ πιστὰ τὸ θύρυβο τῶν φτερουγισμάτων, ποῦ εἶναι διδηγός.

■■■

Νά! τὸ κῦμα σκοτιδιᾶς καὶ τριγύρῳ γύρῳ σου μαζώνονται μὲ χαροποὺ ὅψι ή ψυχὲς τῆς Ὀδύσσειας.

■■■

Πάει ἔμπρὸς ἀπ' ὅλους μὲ βλέμμα διαπεραστικὸ δ Βασιλῆς. Δὲν γνωρίζω ἢν θὰ πρωτοχαρετήσῃ τὸ μεγάλο Πνεῦμα ή σέ.

49

Στὸν Θάνατον τοῦ Φωσκόλου

Ἐκλαφε ἡ πατρίδα σου, ὃ λαμπρότατη ψυχὴ τὴν ἡμέρα ποῦ ἐλυπήθηκε γιὰ τὴν ἀναζώρησί σου. Ἐκλαφε πάλι φθονῶντας τὴν δάφνη, ποῦ Ἰταλικὴ καὶ ὅχι δική τῆς τόσο ποῦ ἀρεσε.

■■■

Καὶ τώρα ἀκόμη περισσότερο κλαίει ἀτελπισμένη φωνάζοντας : Ὡ μὲ, μοσπίριο ανεκαὶ τὸ λείψανο ποῦ δοξασμένο σὲ ένη χώρα εἶ μεινε.

■■■

"Α! γιὰ αὐτά, ποῦ σὺ εἰχες δοξασμένα στολίδια τοῦ νοῦ καὶ τῆς καρδιᾶς, ποῦ ἥσαν τόσο σπουδαῖα, ποῦ μονάχα οἱ μεγάλοι τὰ νοιώθουν,

■■■

ἄν θέλης ἡ πατρίδα σου νὰ μὴ κλαίῃ πάντα γιὰ τὸν πόνο τῆς, κάμε σ' αὐτὴ νὰ γεννηθῇ ἔνας νὰ σου μοιάζει.

50

Ἐνας ἑτοιμοθάνατος νέος στὸ φίλο του

Νά, γλυκέ μου φίλε, ἀνοίγεται ὁ τάφος, ποῦ θὰ μὲ κλείσῃ στὸ σκοτάδι. Ἡ ὄμορφη λαμπάδα τῆς ἡμέρας γιὰ τὰ μάτια μου σβύνεται.

Νύχτιο σκοτάδι βλέπω, νομίζω ποῦ θωρῶ σιγανά τοὺς ἵερεῖς νὰ ψάλλουν νεκρικοὺς ὕμνους.

■■■

"Εχε γειά! Ξέρω ποῦ θάκης πάντα τὴ φιλία, γιατὶ στὴν ἀδολη καρδιὰ μένει καὶ ἔπειτα ἀπὸ τὸ θάνατο η φιλία, καὶ ποτὲ δὲ χάνεται.

■■■

"Ελα ὅταν θάμαι στὸ ξυλοκρέββατο, νὰ δεηθῆς θερμὰ γιὰ μέ. "Ελα καὶ ὅταν σκελετὸς θὰ γίνω.

51

Σὲ μιὰ βρύση στὸ Νταβία *)

Ἡ λαλιὰ τῆς βρύσης εἶναι ὄμορφη νὰ ἀγρικέται ὅταν τὸ κῦμα τῆς θάλασσας ησυχαῖη καὶ ὅταν στὸν οὐρανὸ πρωτοχαράζῃ η αὐγοῦλα.

■■■

"Εδῶ τότε δὲν ἀκούεται καμμία ἀνθρώπινη μιλιὰ καὶ μόλις εὐχαριστιέται τὸ ἀχόρταγο αὐτὸν ἀπὸ τὴν μυστικὴν αὔραν, ποῦ τρέχει στὰ κλωνάρια, η ἀπὸ τὸ μακρυνὸ παράπονο τοῦ κορυδαλοῦ.

■■■

Χαῖρε βρύση εὐτυχισμένη, κόρη τοῦ βουνοῦ καὶ τοῦ νεροῦ, μὲ τὰ τρεμουλιαστὰ κυματάκια, τὸν ποιητικὸ νοῦ μιμεῖσαι.

■■■

Θὲ νάρθω νὰ κοιμηθῶ ποντά σου σᾶν λαμπρούσεις η αὐγοῦλα καὶ γλυκὰ θὰ σὲ τραγούδησω.

* Η τοποθεσία Νταβία η Δαβία μίαν περίπου ὥραν ἀπέχουσα τῆς πόλεως, ἀνήκει εἰς τὴν εὐγενῆ οἰκογένειαν Δομενεγίνη. Ἐκεῖ σύζεται ἀκόμη Μεσσαλινός πύργος. Θαυμασία η θέα, τὸ μὲν διὰ τὴν θάλασσαν, η τεις βρέχει ποιητικά πάντοτε τὸ παράλιον μέρος, τὸ δὲ διὰ τὸν γραφικὸν λόφον, ὅστις κυριαρχεῖ τῆς τοποθεσίας.

Τὰ πάντα κατάφυτα καὶ ἀνθισμένα, ἀφθονον δροσερώτατον πόδιμον ὥδωρ ἀενάως ρέει. Ἐκεῖ ὑπάρχει ναῦσος ἀφιερωμένος εἰς τὸν ἄγιον Θεοδόσιον μὲ δύο Ἄγιας Τριπλέξας, τὴν μὲν Ὁρθόδοξον, τὴν δὲ Καθολικήν. Ἐκεῖ ὁ Σολωμὸς διηλθεν εὐτυχεῖς τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἡμέρας ἐν μέσῳ ποιητικοῦ περιβάλλοντος, τῆς μειδώσης φύσεως καὶ τῆς ἀγάπης τῆς οἰκογενειας Δομενεγίνης ἐκεῖ ὁ ποιητὴς ἐμελέτα καὶ ἔγραψε ποιήσεις ἐν αἷς καὶ τὰ δύο παραπλέμενα συνέπτα, ἱμνοῦντα τὴν ἀγαπητήν του θέσιν.

* Συνέχεια

Σὲ μιὰ ώραία θέσι στὸ Νταβία, ὅπου δ ποιητὴς ἐπήγαινε σὰν ἤτανε παιδί.

Αὐτὴν εἶναι ἡ θέσις, ποῦ χαμογελῶντας μὲ έτραβας ἡ ἐπιθυμία, σὰν ἥμουνα παιδί. Ἐδῶ δὲ γλυκὺν Ζέφυρος ἔκλεψε τὴς εὐωδίες τῆς πορτοκαλιᾶς καὶ τῆς κιτριᾶς.

⁷ Εδώ ἀκούεται ἡ ἴδια μυρωμένη ἄρδα, ποῦ δίνει χαρά στὴν πονεμένη καρδιὰ μέσα στὸ στῆθος, ἡ ἴδια πρασινάδα εἶναι ἀνθηρά, τρεμουλιαστή, λαμπερή.

Ποῦ ἐπῆγες, ὡς εὐγενικὸν ἄνθος τῶν χρόνων!
Ἄπο ἐκείνα τὰ παλαιὰ χρόνια, πόσον διαφορετικός ξανάρχομαι σὲ τούτη τὴν ἀνθισμένη γῆ!

Ποιὰ είναι ή αιτία τῆς ἀλλαγῆς; Τὸ ξέρω
καὶ τὸ ξαναλέω κλαύοντας: Αὔξησαν τὰ χρόνια
καὶ ἐσκότωσαν τὴν ἀθωότητα.

53

Τραγουδιστή, ποῦ θέλεις τὴ γυναικα σου, καὶ τρέχεις στὴ σκοτεινὴ φυλακὴ τῆς νύχτας καὶ τῆς

ΑΝΤΙΛΑΑΛΟΙ

ΣΑΙΞΗΡΕΙΑ

Μεγάλην συζήτησιν προσκάλεσε ἐν περίεργον βιβλίον τοῦ Ἀβέλ Λεφράν περὶ τῆς πατρότητος τῶν Σαιξηρείων ἔργων. Τὰ ἀποδίδει ἐν μέρει εἰς τὸν Οὐνίλλιαμ Στάνλεϋ, υἱὸν τοῦ κόμητος Ντέρμπου. Ἡ γνώμη αὕτη ἐπολεμήθη καὶ ἐμυκτηρίσθη, ἀλλ᾽ ὁ κ. Ντέ Πουσέλ τὴν ὑπεστήσιξε. Κυρίως βασίζεται ἡ γνώμη τοῦ Λεφράν εἰς ἐν τῶν περιών τοῦ Σαιξηροῦ «Χαμένοι κόποι τοῦ ἔρωτος» τοῦ διποίου ἢ σκηνὴν ὑπόκειται εἰς Γαλλίαν καὶ τὰ πρόσωπα εἶνε Γάλλοι εὐπατρίδαι. Πῶς δὲ Σαιξηροῖστις οὐδέποτε ἔξηλθε ἀπὸ τὴν γενέτειραν κωμόπολιν Στάνφροδ ἐγνώρισε τόσας λεπτομερείας; Ὁ Λεφράν ἀνακάλυψε δὲ τὸ ἴδιον ἔτος ὁ Στάνλεϋ μετέβη εἰς Γαλλίαν, διὰ νὰ δώσῃ ἐν παράσημον εἰς τὸν Ἐρρίκον Γ'. ὅπου ἐγνωμόσθη μὲ τὴν ἀριστοκρατίαν, τὰ ἥμη τῆς δύοις περιγράφει εἰς τὸ ἀνωτέρῳ ἔργον. Ἐκεῖ δὲ ἤκουσε τὸν τραγικὸν θάνατον τῆς δεσποινίδος ντὲ Τουρνόν, συνεπείᾳ ἀτυχοῦς ἔρωτος, ὃν μετὰ τέσσαρα ἔτη ἔχοσιμοποιήσει διὰ τὴν Ὀφθλλίαν.

Αλλη συγκίνησις διὰ τοὺς Σαιξιηριστάς. Συντάκτης τοῦ «Μικροῦ Παρισινοῦ», ἐπισκεψθεὶς τὸ Στάντφορδ, ἐγνώρισεν ἔνα ἀνθεντικὸν ἀπόγονον τοῦ μεγάλου ποιητοῦ. Ὁνομάζεται "Αλφρεδ Θωμᾶς Σαιξιηρ Χάρτ καὶ ὅχι μόνον δι' ἐγγράφων ἀποδεικνύει τὴν ἔνδοξον καταγωγήν του, ἀλλ' διμοιάζει πολὺ μὲ τὸν πρόγονόν του. Τὸ ἵδιον μέτωπον, τὸ ἵδιον σφῆνοειδὲς

λησμονησιας, δεν θα σου κακοφανη ἄν σ' αὐτή τη σπηλιά ἔφθασα και ἐγώ με αὐτὰ τα δοξα σμένα πνεύματα.

Μὲ βάσανα ἡλθα γιὰ τὴν ἐπιθυμία πῶχων μάθω τί γίνεται στὸν τρομερὸν ἀέρα. "Ολον ἔρεβος, μὲ δσα μυστήρια κι' ἄν την ἔχῃ, θὰ φανερωθοῦν στὸ τραγούδι όπου λαλεῖ ἔνας Θεός.

Σῦντε καὶ φέρε στὴ πονεμένη ψυχή μου γιδῶρο τὴν Ἀλήθεια. Σὺ ξέρεις πού στὲς καὶ διές τὸ πρῶτο ταῖρι καὶ θεῖο εἶνε ἡ Ἀλήθεια.

Κι' ως τόσο, ἔως νὰ γυρίσης μὲ τὸ καλό, θ σοκορπίσουμε στὴ γῆ δάφνες γιὰ νὰ περνᾶς σ καὶ ἡ Εὐδούδικη.

Μετάφρασης ΣΠ. ΔΕ-ΒΙΑΖΗ

*) 'Ο αυτοσχεδιαστής ποιητής Βοριώνης ἐλθὼν εἰς Κέρκυραν ήτοσχεδίαζεν εἰς τὸ Δημοτικὸν Θέατρον Κερδυάρας, τὴν ἑσπέραν τῆς 23ης Σεπτεμβρίου τοῦ 1847. 'Ο Σολωμὸς ταῦτα ἐπρότεινε διὰ θέματος τῶν 'Οφεά φέα διὰ τοῦ σονέττου τούτου.

ΝΕΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ

”Ολα σχεδὸν εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον ἀλλάζουν. Καιρὸς ἡτοῦ νὰ ἀλλάξῃ καὶ ὁ ὄργανισμὸς τοῦ ἀνθρώπου. Ο νέος τύπος τοῦ ἀνθρώπου ἀνεκαλύφθη εἰς ἐν σιριτιωτικὸν νοσοκομεῖον τοῦ Λονδίνου. Εἶνε Καναδός στρατιώτης, ρωμαλέος, ἀλλὰ τελείως ἀναισθήτης. Δὲν ἔχει ἀπολύτως αἰσθῆσιν τοῦ πόνου· ὑπέστη ἐνδεκα ἑγκεριῶσις καὶ δὲν ἦννόησε τίποτε. Δὲν ἔχει ἀφίνησιν πότε κινεῖ τοὺς πόδας καὶ πότε τὰς κεῖρας. Δὲν ἔχει τὴν αἰσθησιν τῆς κοπώσεως, οὔτε τῆς πεινῆς ἢ τῆς διψῆς. Δὲν ἔχει γεῦσιν. Δὲν ἔχει συναίσθησιν τῶν οἰκογενειακῶν δεσμῶν· διθανάτος τῆς μητρός του τὸν ἀφήσει τελείως ἀτάραχον. Δὲν ἔχει τέλος οὔτε ἔχθρον. Δὲν ἀγαπᾷ τὴν πατρῷδα του, οὔτε τὸ σπίτι του. Καιετάχθη εἰς τὸν στρατὸν, διότι τὸν ἦνάγκασαν. Ο ἀνθρώπος αὐτὸς — μοναδικὸν φαινόμενον εἰς τὸν κόσμον — λύει μὲ τὴν ἀναισθήσιαν του πολλὰ κοινωνικά προβλήματα. Ἀφοῦ δὲν πεινᾶ καὶ δὲν διψᾶ εἰς αὐτὸν μάλιστα τὸν καιρὸν τῆς ὑπερτιμήσεως, δὲν ἔχει φίλους καὶ ἔχθρους—Ιδιαίτερα